

ת"ד 6625/08/13 - מדינת ישראל נגד יעקב זדה

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

ת"ד 6625-08-13 מדינת ישראל נ' זדה
בפני כב' השופטת מרים קסלסי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יעקב זדה

הנאשם

ע"י ב"כ עוה"ד גדעון נחום

הכרעת דין

מבוא

האישום

1. הנאשם הועמד לדין בעבירות של **נהיגה ברמזור אדום, אי האטה ליד מעבר חציה, אי מתן להולך רגל לחצות במעבר חציה בבטחה**, מחדלים אלו **גרמו נזק לאדם ולרכוש ומהווים נהיגה בקלות ראש**, עבירות על תקנות 22(א), 52(6), 67(א), 21(ב)(2) לתקנות התעבורה תשכ"א-1961 ו-ס' 38(2) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961 (בהתאמה).

נסיבות המקרה שאינן שנויות במחלוקת

2. ביום 14/5/12 בשעה 19:40 לערך חצה הנאשם כשהוא נוהג במונית, את צומת הרחובות שד' הרצל עם קרית משה בירושלים ברמזור אדום. מדובר בכביש מרכזי וסואן, שני נתיבים לכל כיוון נסיעה, כאשר ביניהם מפריד אי תנועה ומעבר החציה מחולק לשניים. בצומת עוברת גם רכבת קלה. שדה הראיה בכיוון נסיעתו פתוח כ- 100 מטרים.

3. בעת שחצה הנאשם את הצומת באור אדום, בהתקרבו למעבר החציה, חצה את מעבר החציה, נער בן 14 משמאל לימין כיוון נסיעת הנאשם, כשהוא רכוב על סקטבורד. גם האור במעבר החציה היה אדום.

המונית פגעה בנער והוא נחבל קלות (אושפז ליום להשגחה, שפשופים ברגליים וכאבים בכתף, שהצריכו מאוחר יותר, לטענת האם טיפולי פיזיותרפיה, קיימת מגבלה בתנועת כף הרגל שאמורה לחלוף עם השנים, תביעת הגוף

פתוחה - פרו' עמ' 3, ש' 13-19).

4. חציית הצומת באור אדום על ידי המונית מונצחת במצלמת הרכבת הקלה (ת/9) ואילו חציית הילד ברמזור אדום נלמדת מתכנית הרמזורים, עדות הבוחן ושני עדי ראיה שבאו להעיד לטובת הנאשם (עדי הראיה סברו, שאם ראו את הנער עבר באדום, הנאשם עבר בירוק ולכן נחלצו לעזרתו ומסרו לו פרטיהם).

5. הנאשם מחוזק בעדי ראיה טען במשטרה כי עבר באור ירוק, אולם לאחר שצפה בסרט, הודה בישיבת ההוכחות כי חצה באור אדום ואף הוסיף ואמר כי עשה זאת באופן מודע ולא בפעם הראשונה וכך אמר:

"אני מודה שזו לא פעם ראשונה ואחרונה שזה קורה לי...מה שקרה אחר כך זה סיפור אחר, זה חוסר מזל" (פרו' עמ' 4 ש' 15-18 ועמ' 3 ש' 2-7)

עוד הוסיף הנאשם ואמר כי ידוע לו שבכביש זה רבות התאונות:

"זה כמו הכביש בפתח תקוה בז'בוטינסקי, אנשים (הכוונה להולכי רגל - מ.ק.) לא יודעים שיש רמזור ירוק בנתיב אחד ואדום בשני" (שם ש' 22).

טענת ההגנה

6. לטענת הסנגור התאונה בלתי נמנעת "משום שהנער זינק על הסקייטבורד לכביש כאשר המכונית של הנאשם היתה במרחק של מטרים ספורים ממעבר החציה, הנער עבר באור אדום...רואים תוך פחות משניה את הנהג בולם...ואת הנהג בורח ימינה מנסה למנוע את התאונה בכל מאודו, אך כיוון שהנער היה על סקייטבורד הוא טס, לכן אנו אומרים שהתאונה היתה בלתי נמנעת, זה לא קשור לאור האדום" (דברי הסנגור בפרו' ע' 3-4, הדגשה שלי-מ.ק.).

השאלות שבמחלוקת

7. אין ספק שקיים קשר עובדתי בין החציה באור אדום לבין התאונה, שהרי אלמלא חצה הנאשם הצומת באור אדום, לא היתה מתרחשת התאונה. מצד שני, אלמלא הולך הרגל חצה מעבר החציה באור אדום גם אז לא היתה מתרחשת התאונה.

8. למעשה, המחלוקת היא יותר משפטית מעובדתית - **האם קיים קשר סיבתי משפטי בין חציית הנאשם הצומת באור אדום ואי האטה לפני מעבר חציה לבין קרות התאונה.**

אם התשובה לשאלה זו חיובית, נשאלת השאלה - **האם העובדה שהנער חצה את מעבר החציה באור אדום, על**

גבי סקטבורד יש בה כדי להוות גורם זר מתערב המנתק את הקשר הסיבתי, או במלים אחרות, האם מחדלו של הנער שקול לזה של הנאשם?

9. אקדים המאוחר ואשיב בקצרה כי כאשר חציית הצומת באור אדום נעשית שניה לפני קרות התאונה, לא ניתן לטעון כי אין קשר בין ביצוע עבירה זו לבין קרות התאונה. בנוסף, חובות הזהירות החלות על נהג רכב עולות לאין שיעור מאלו המוטלות על הולך רגל, בשל הסכנה הגדולה שנשקפת מהרכב ועל כך קיימת פסיקה ענפה.

דין והכרעה

מהי נהיגה בקלות ראש?

10. רשלנות בדיני תעבורה בדומה לדיני הנזיקין משמעה, ביצוע מעשה או מחדל אשר אדם (נהג) סביר לא היה עושה בנסיבות העניין וכתוצאה מכך נפגע מי שיש לנהג חובת זהירות כלפיו.

לכל נהג חובת זהירות כלפי יתר המשתמשים בדרך, כאשר חובת זהירות מוגברת קיימת על פי החוק והפסיקה, כלפי הולכי רגל בהיותם פגיעים יותר ועל כן נקבע כי נהג המתקרב למעבר חצייה מחויב להאט, כאמור **בתקנה 52(6) לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961** וזאת גם אם זכות הקדימה היא שלו, למשל בהוראת רמזור ירוק.

מצפיה בסרט עולה כי מהירותו של הנאשם לא פחתה, אלא במסגרת ניסיונו להימנע מפגיעה בנער.

11. בע"פ **558/97 מלניק נ' מדינת ישראל** נאמר כי בעת שנהג מתקרב למעבר חצייה "עליו ליתן דעתו לכך, אם יש מי אשר מתכוון לחצות את הכביש במעבר החצייה; ואם כן - להתאים את מהירות נהיגתו למקרה של חצייתו את הכביש...עליו לצפות שזה ינסה לחצות את הכביש; שאולי לא יהיה ער לרכבו המתקרב; אולי יטול על עצמו סיכון של חצייה על אף התקרבות הרכב...עליו להתחשב גם באפשרות של התנהגות רשלנית מצידו של הולך הרגל" (הדגשה שלי - מ.ק.).

ברע"פ **6918/02 אחיה נ' מדינת ישראל** התייחס כב' השופט לז'ין גם לאפשרות שבה קיים ספק ולא ברור האם הולך הרגל עומד לחצות את מעבר החצייה אם לאו. במצב כזה "חייב נהג הרכב לצפות אפשרות כזו ובמקרה מתאים אפילו להאט את רכבו עד כדי עצירה לפני מעבר החצייה".

מצפייה בסרט עולה כי היו הולכי רגל שעמדו על אי התנועה המפריד בין שני חלקי מעבר החצייה. מעדות הגב' אילוז חנה עלה כי הנער המעורב חצה הצומת במעבר החצייה הראשון באור ירוק יחד עם אנשים נוספים, כך שהיתה תנועה של הולכי רגל ממעבר חצייה אחד לכיוון השני (עמ' 8 ש' 11, ש' 21 וש' 27), מכאן שלא ניתן לומר כי חציית הולך רגל במעבר החצייה אשר בדרכו של הנאשם, אינה בלתי צפויה. חציית הולכי רגל במעבר חצייה בעת שהרמזור בכיוונם דולק אדום, לצערנו היא תופעה שכיחה ועל הנהגים להיערך לכך.

ברע"פ 9426/03 **ינון שעובי נ' מדינת ישראל** - שם עמד הולך רגל על אי התנועה לא במעבר חצייה ונקבע כי היה על הנאשם לצפות שכשם שחצה את חלקו הראשון של הכביש לא במעבר חצייה כך יעשה גם לגבי חלקו השני ובנסיבות הענין התנהגות אפשרית רשלנית של הולך הרגל היתה התנהגות צפויה. עוד נקבע שם כי התנהגות כזו של הולך רגל אינה יכולה להיות גורם המנתק את הקשר הסיבתי בין החובות המוטלות על נהג ברכב לבין פגיעה בגוף או ברכוש.

הולך רגל שחוצה מעבר חציה באור אדום מחדלו זה צפוי יותר מזה שחוצה במקום אסור ואף על פי כן מצא בית המשפט כי קיימת חובת זהירות גם כלפי האחרון.

בע"פ 8827/01 **שטריינזט נ' מדינת ישראל**, נאמר בתגובה לטענת הסנגור כי התפרצותה של המנוחה לכביש היתה מעשה התאבדות, כי "התנהגות הנפגע - לרבות התאבדות - וכמותה התערבות של גורם שלישי במערכת, גם זו גם זו אינן שוללת באשר הן, קשר סיבתי משפטי בין מעשה או מחדל של הפוגע לבין תוצאה פוגעת הוא - שעה שהפוגע כאדם מן היישוב יכול היה - נורמטיבית - לצפות מראש את שאירע בפועל"...השאלה היא - לעולם - שאלת הצפיות הראויה וביתר דיוק: קביעת גדרה של חובת הצפיות הראויה".

12. כאמור לעיל, הנאשם הודה כי חצה הצומת באור אדום, אף הסרט מראה כי האור הכתום דלק במשך שתי שניות קודם להגיע המונית לקו הצומת. מכאן שלו רצה הנאשם לציית לחוקי התנועה, היו לו שתי שניות להיערך לקראת עצירה ואי חציית הצומת. מהירות נסיעתו של הנאשם אינה ידועה. לטענתו נסע במהירות של 40-50 קמ"ש. הבוחן יכול היה לאמת או להפריך הטענה, לו היה מחשב מהירותו בהתאם לזמן שלקח לו לחצות הצומת על פי הסרט והמרחק שעבר, אולם הוא הסתפק בבדיקת צבע הרמזור בעת שחצה הנאשם את הצומת ובקביעה כי על פי פגיעת הנער בשמשת הרכב, מהירות הרכב עולה על 40 קמ"ש. למהירות המדויקת בה נסע הנאשם יכולה היתה להיות משמעות לענין בדיקת מהימנות עדות הנאשם, אולם במקרה הנוכחי אין לכך חשיבות יתירה, משום שתהא המהירות שבה נסע אשר תהא, חובה עליו להתאים המהירות לתנאי הדרך.

על פי תקנה 51 לתקנות התעבורה תשכ"א-1961 "לא ינהג אדם רכב אלא במהירות סבירה בהתחשב בכל הנסיבות ובתנאי הדרך והתנועה בה, באופן שיקיים בידו את השליטה המוחלטת ברכב." ביישום לנסיבות המקרה שלפני, על הנאשם היה לנהוג במהירות כזו שתאפשר לו לעצור ולא לחצות הצומת באור אדום, בדיוק כפי שעשו רכבים אחרים בצומת. אם שתי השניות שבהן דלק הרמזור הכתום לא הספיקו לו לעצור, משמע נסע במהירות שאינה סבירה לתנאי הדרך.

הוסף לכך את החובה להאט לפני מעבר חציה, כאמור בתקנה 52(6) לתקנות התעבורה ותגיע למסקנה כי הנאשם לא נהג כפי שמצופה מנהג סביר ומיומן לעשות כן.

לנאשם בהיותו נהג מונית וותיק (נוהג משנת 1974) כישורי נהיגה של נהג מקצועי מיומן, אולם שיקול הדעת שהפעיל במקרה הנוכחי, בחירתו המודעת לחצות הצומת באור אדום הפכה אותו לנהג רשלן וזאת, עוד לפני שדנתי בתאונה עצמה, על כן בכל מקרה יש להרשיע הנאשם באי ציות לרמזור אדום, בנהיגה בקלות ראש ובאי האטה לפני מעבר חציה.

מה היא תאונה בלתי נמנעת?

13. הסנגור בחר להתמקד בשניה שקדמה להתרחשות התאונה וטען כי בשניה הזו, הנאשם עשה ככל שביכולתו בלם והסיט רכבו ימינה ואף עלה על המדרכה, אך ללא הועיל.

בע"פ (חי') 896/06 גאוי גאוי נ' מדינת ישראל מיום 12/4/07 כב' הש' וסרקרוג מגדירה תאונה בלתי נמנעת כזו **"אשר שום ראיית הנולד ושם אמצעי זהירות, שאפשר לצפות להם באופן סביר מאדם רגיל ובר דעת, לא יכלו למנוע אותה"**.

האם ניתן לכנות את הנאשם שבחר במודע לחצות צומת סואן ורחב ידיים באור אדום ואשר מודע לאפשרות שהולכי רגל יחצו באור אדום את מעבר החציה, כנהג סביר ובר דעת?

האם ניתן לנתח את נסיבות תאונה לפי פרק זמן של שניה אחת בטרם התרחשה התאונה, או שמא יש לבדוק את מעשיו של הנהג מספר שניות לפחות קודם לכן? האם נהג שנוסע לצורך הדוגמא ב-100 קמ"ש בתוך העיר, מבחין בהולך רגל אך לא מצליח בתוך שניה לעצור את רכבו יזוכה משום שבאותה השניה, לחץ על דוושת הבלם חזק ככל שיכול היה?

כמובן שלא!

ולכן, מי שחוצה צומת באור אדום ולא מאט מהירות נסיעתו לפני מעבר חציה באופן שיאפשר לו לעצור, לא יכול לטעון לתאונה בלתי נמנעת, והרי די אם היה נמנע מאחת משתי עבירות אלו כדי שהתאונה היתה נמנעת.

14. ההפרדה שטוען לה הסנגור בין השניה בה התרחשה התאונה לבין השניה שקדמה לה בה הנאשם חצה באור אדום, בנסיעה שוטפת ומהירה באופן יחסי, מלאכותית ולא סבירה. בדרך זו מרבית הנהגים המעורבים בתאונות דרכים היו מופטרים מאחריות שהרי באותה שניה בה הגיבו למראה המכשול שנקרה בדרכם, מן הסתם עשו ככל שביכולתם להימנע מהפגיעה.

על הנהג לנקוט באמצעים שסייעו לו להימנע מלהימצא במצב שבו לא תהיה לו שליטה מלאה על רכבו ולא יוכל לבלום בטרם יפגע באותו מכשול שנקרה לפתע בדרכו.

האם מחדלו של הולך הרגל מהווה גורם זר מתערב?

15. לא ניתן להשוות בין חובות המוטלות על הולך רגל לבין אלו המוטלות על נהג רכב. רכב הוא כלי מסוכן ויש שכינו אותו מכונת מוות ניידת. מחדלי הולך הרגל בדרך כלל לא יגרמו לנזק גופני לאחר, אלא בעיקר לעצמם. מהיות הולך הרגל פגיע, נגזרו חובות הזהירות המוגברות כלפיו, ראה **ע"פ 558/97 מלניק הנ"ל**, **רע"פ 1161/04 דזאנשוילי נ' מדינת ישראל** ופסקי הדין המאזכרים שם בקשר לרשלנותם של ילדים.

16. מחדלו של הנער בוצע בתוך מתחם מעבר החצייה ויש בכך כדי להגדיל את הצפיות המתבקשת מנהג לגביו, במיוחד נכון הדבר לגבי מי שבעצמו בוחר להתעלם מהוראת הרמזור ולהמשיך בנסיעה, כיצד יוכל לטעון שאותו מחדל שמבוצע על ידי הנער היה בלתי צפוי?? ואם היה צפוי, באלו אמצעי זהירות נקט הנאשם כדי להיערך לקראת חציית הולך רגל באור אדום?

רשלנותו של הולך הרגל גדולה ככל שתהיה, והיתה כזו במקרה הנוכחי, יכולה להוות נימוק להקלה בעונשו של הנאשם, אך לא לזיכויו.

לסיכום

17. **מכל האמור לעיל עולה כי הנאשם נטל סיכון בלתי סביר בעת שבחר לחצות הצומת באור אדום, בנסיעה שוטפת ובמהירות נסיעה שלא אפשרה לו לבלום על אתר לפני מעבר חצייה.**

אשר על כן אני מרשיעה את הנאשם בכל העבירות המיוחסות לו בכתב האישום, שהן : אי ציות לרמזור אדום, אי האטה ליד מעבר חציה, אי מתן אפשרות להולך רגל לחצות במעבר חצייה בבטחה, נהיגה בקלות ראש וגרם נזק לרכוש או אדם.

ניתנה היום, י"א אייר תשע"ד , 11 מאי 2014, בהעדר הצדדים

מזכירות תשלח הכרעת הדין בפקס לבאי כוח הצדדים.

ביום 18/5/14 שעה 11:00 יישמעו טיעונים לעונש.